

Tanítási tervezet¹

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2022. 04. 17. (szerda), 08:00-08:45

Iskola, osztály: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, 10.b

Iskola neve és címe: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium (1012 Budapest, Krisztina tér 4.)

Tanít: Mari Kitti

Témakör megnevezése: A világgazdaság erőterei

Tanítási egység (téma) címe: Az új világgazdasági hatalom: Kína

Az óra (jellemző) típusa: új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- A tanulók értsék a Kína két arcának kialakulásának okát és következményeit
- A tanulók tudjanak példákat hozni a túlnépesedés okaira és következményeire
- A tanulók tudjanak képek értelmezésével és elemzésével, következtetéseket levonni az ország gazdaságával és népességeloszlásával kapcsolatban
- A tanulók értsék a propaganda befolyásoló szerepét a társadalomra (egykepolitika)
- A tanulók képesek legyenek felsorolni okokat, amiért Kína vezető gazdasági helyzetbe került
- A tanulók tudják megnevezni a jellemző társadalmi és gazdasági folyamatokat, az előállított termékeket és szolgáltatásokat

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- A személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztése a páros feladatvégzésen keresztül (túlnépesedés okainak és következményeinek szétválogatása)
- Az anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése a frontális osztálymunka és párban történő feladatvégzésen keresztül (pl. népességeloszlás okainak tárgyalása, kínai termékek előnyeinek és hátrányainak felsorolása)
- A páros munkában történő feladatvégzés gyakorlása, a hatékony együttműködés fejlesztése (pl. túlnépesedés okainak és következményeinek válogatása)
- Gondolkodási műveletek és készségek fejlesztése: összehasonlítás (Nyugat- és Kelet-Kína természeti adottságainak összehasonlítása)
- Írásbeli vázlatkészítés fejlesztése hallott szöveg alapján
- Szóbeli szövegalkotás fejlesztése a tanári kérdések megválaszolásának segítségével
- Ábraelemzés, azzal ismeretek összekapcsolásának gyakorlása, fejlesztése

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Hatékony együttműködésre nevelés párban történő feladatvégzésen keresztül
- Empátia és szociális érzékenység kialakítása az egykepolitika kapcsán
- Globális gondolkodásra nevelés Kína a világgazdaságra gyakorolt hatása kapcsán

¹ Elkészítéséhez különös gondossággal tanulmányozza át a módszertani tankönyv alábbi részeit: A tanulási folyamat (http://geogo.elte.hu/images/6_Tanulasi_folyamat_OK.pdf), Szervezeti és munkaformák (http://geogo.elte.hu/images/7_Szervezeti_munkaformak_OK.pdf)

2.4. Oktatási követelmények:

- a. Fogalmak:
 - új: egykepolitika, különleges gazdasági övezetek, nyitott város, vámszabad terület, Made by China
 - megerősítendő: mongoloid, gazdasági szerkezet, foglalkoztatottság, termelési módok centrum, piacgazdaság, Made in China, működőtőke, leányvállalatok, népsűrűség, népességeloszlás
- b. Folyamatok:
 - új: népesség számának alakulása az ezt befolyásoló tényezők hatására
 - megerősítendő: gazdasági szerkezetváltás, túlnépesedés, leányvállalatok kiszervezése, betelepítése, globalizáció
- c. Összefüggések:
 - új: népesedéspolitika hatása a korösszetételre, a gazdasági szerkezet átalakulására, kereslet-kínálat és globalizáció szerepe a gazdaságpolitikára
 - megerősítendő: világgazdasági folyamatok szerepe az ország gazdasági életében; természeti adottságok meghatározó szerepe a gazdaságban
- d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:
 - Képek megfigyelése és vizsgálata (ráhangoló rész, egykepolitika, népességeloszlás, tájak)
 - Atlaszban Kína természeti adottságainak megfigyelése
- e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - a gondolkodási készségek, földrajzi gondolkodás (például az összefüggések felismerése, megértése során)
 - a személyes és társas kapcsolati kompetencia (például páros munkával)
 - tanulási kompetencia (például ábrák, képek elemzésével képes lényeges információkat kiemelni, átadni társának)
 - anyanyelvi kommunikációs kompetencia (például páros munkával)
- f. Főbb tanulói tevékenységek:
 - párban történő feladatvégzés
 - képelemzés
 - vázlatkészítés
 - tanulói közlés

3. Szemléltető és munkaeszközök

- prezentáció
- középiskolai földrajzi atlasz
- nyomtatott feladatlap
- füzet
- okostábla (a prezentáció kivetítéséhez)
- hagyományos tábla

4. Felhasznált irodalom

- A 2020-as Nemzeti Alaptanterv. Magyar Közlöny, 2020. évi 17. száma.

URL: <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/letoltes> (utolsó letöltés dátuma: 2022.04.18.)

- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv – Földrajz 9-12. évfolyamokra
- Mozaik kiadó (2019): Képes földrajzi atlasz középiskolásoknak
- OFI (2021): Földrajz 9-10. II. kötet [szerk. Arday István]

URL: https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-FOL910TA_II__teljes.pdf (utolsó letöltés dátuma: 2022.04.18)

- Segédanyag a tanítási tervezetek elkészítéséhez [dr. Makádi Mariann]
URL: <http://geogo.elte.hu/images/oratipusok.pdf> (utolsó letöltés dátuma: 2022.04.18.)

5. Mellékletek jegyzéke

1. sz. melléklet: PPT (30 dia)
2. sz. melléklet: Feladatlap
3. sz. melléklet: Találmányok listája (kiadandó cédulák)

Az óra részletes felépítése²

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-1. perc	Az óra kezdete, köszönés, ima. Adminisztráció, téma felvezetése.	-	-	-	-
1-2. perc	Ráhangelődés az óra témájára ppt segítségével.	ráhangelődés	irányított kérdés, tanulói közlés, tanári közlés	frontális osztálymunka	számítógép, okostábla, ppt
2-4. perc	Kína rövid természetföldrajzi bevezetése. Az okostáblán kivetítem Kína kontúrtérképét, amin a fontosabb tájak be vannak jelölve. A diákok feladata a bejelölt tájak meghatározása az atlasz segítségével.	ismeretszerzés és rögzítés	tanári közlés, tanulók munkáltatása, tanulói közlés	páros munka	számítógép, ppt, füzet, földrajzatlasz
4-6. perc	A bejelölt tájakról vetitek képeket, a tanulóknak közben a füzetbe kell rögzítenie, hogy melyik tájhoz tartozhatnak.	ismeretszerzés	tanári közlés, tanulók munkáltatása, tanulói közlés	egyéni munka	számítógép, ppt, füzet
6-9. perc	Kivetített térkép alapján következtetés a Kína népességeloszlásának jellemzőire, megbeszélés-lényegkiemelés közösen.	képelemzés, ismeretszerzés és rögzítése	tanári közlés, tanulói közlés	frontális osztálymunka	számítógép, ppt, füzet
9-12. perc	A diákok a kiadott feladatlapon megoldják a túlnépesedéshez kapcsolódó feladatot. A tanulóknak meg kell határozni, hogy a felsorolt egyes kifejezések a túlnépesedés okaihoz vagy következményeihez tartoznak-e.		tanári közlés, tanulói közlés, munkáltatás	egyéni munka	számítógép, ppt, füzet, feladatlap
12-19. perc	Kína népesedési politikájának megbeszélése. Kép-, ábra- és videóelemzés alapján következtetés az egykepolitika következményeire.	kép-, ábra-, videóelemzés, ismeretszerzés és rögzítése	tanári közlés, tanulók munkáltatása, tanulói közlés	páros munka	források, ppt, projektor, számítógép, füzet
19-20. perc	A Made in China és Made by China kifejezések közös megbeszélése.	ismeretszerzés és rögzítése	tanári közlés, tanulók munkáltatása, tanulói közlés	frontális osztálymunka	ppt, projektor, számítógép, füzet
20-32. perc	Feladat megoldása párokban arról, hogy a külföldi cégek miért		tanári közlés,	páros munka	ppt, projektor,

² A részletes felépítés azt jelenti, abban olyan részletességgel kell szerepelni a dolgoknak, hogy bárki követni tudja az órát. Az óra menete oszlopban le kell írni pontosan a történéseket, a főbb tanári kérdéseket vagy tanulói feladatokat, illetve meg kell jelennie kulcsszavakban a földrajzi tartalomnak is. Minden történéshez tartozik mozzanat, módszer és munkaforma, legtöbbször eszköz is. Az eszközöket is konkrétan kell megnevezni.

	telepítenek leányvállalatokat Kínába. Majd ennek közös megbeszélése ppt segítségével.		tanulók munkáltatása, tanulói közlés		számítógép, feladatlap, füzet
32-35. perc	Made by China kifejezés értelmezése kínai találmányok bevezetésével. Az osztály két részre osztom, ez a két fél fog versenyezni egymással. Minden diák kap egy cédulát, amin egy kínai találmány van. A két csoportban ugyanazok a találmányok vannak. Hangosan felolvasom az egyes találmányok definícióját. A diákok feladata, hogy ha annak a találmány a definíciója hangzik el, ami náluk van, akkor álljanak fel és mondják meg a megoldást. Amelyik osztályfél hamarabb reagál, az nyeri a pontot.	ismeretszerzés és rögzítése	tanári közlés, tanulók munkáltatása, tanulói közlés	frontális osztálymunka, egyéni munka	ppt, projektor, számítógép, füzet, cédulák
35-43. perc	A kínai termékek típusainak, előnyeinek és hátrányainak megbeszélése.	ismeretszerzés	tanári közlés, tanulói közlés	frontális osztálymunka	ppt, projektor, számítógép, füzet
43-45. perc	Az órán tanultak összegzése és a diákok munkájának értékelése néhány mondatban.	összegzés, értékelés	tanári közlés	-	-

1. melléklet: ppt

2. melléklet: feladatlap

1. feladat: Az alábbi felsorolásban összekeveredtek a túlnépesedést kiváltó okok és annak következményei. Írd a kifejezések betűjeleit a megfelelő vonalra!

- a. javuló életszínvonal
- b. egészségügy fejlődése
- c. munkanélküliség
- d. hosszabb várható élettartam
- e. túlszűfolt városok
- f. csökkenő csecsemőhalandóság
- g. nyomornegyedek kialakulása
- h. éhínség
- i. nagy mennyiségű munkaerő

Túlnépesedést kiváltó okok:.....**a, b, d, f**.....

Túlnépesedés következményei:....**c, e, g, h, i**.....

2. feladat: Sok cég Kínába telepíti ki a gyárát. Vajon miért lehet ez? Írjátok a szempontok mellé, hogy miért segíthetik elő a külföldi cégek betelepülését!

- 1. munkaerő: **olcsó és nagymennyiségű**
- 2. kereskedelmi lehetőségek, kapcsolatok: **szerteágazó kapcsolatok, kiterjedt tengerparti szakasz → korszerű kikötők**
- 3. infrastruktúra (úthálózat, erőművek): **jól kiépített, jó minőségű utak, nem centralizált**
- 4. termelési költségek: **alacsonyak, sok nyersanyag helyben is, olcsó munkaerő**
- 5. fogyasztópiac: **nagy fogyasztópiac → nagy népesség; nagy területi egyenlőtlenségek → kelet és nyugat között**
- 6. adókedvezmények: **sok kedvezmény külföldi cégeknek**
- 7. környezetvédelmi szabályok: **kevés korlátozás**

3. melléklet: cédulák a találmányokhoz

Felolvasott „definíció”	Találmány (a kiadott cédulán)
tájékoztató eszköz	iránytű
földrengésjelző készülék	szeizmográf
fűtünk vele	szén
fehér arany	porcelán
ide fizetünk be, ha utazni akarunk	utazási iroda
fizetőeszköz	papírpénz
az olaszok kedvelt főzési alapanyaga	metélt tészta
tűvel való gyógyítás	akupunktúra
borsos áru anyag	selyem
tűzijátékok alapanyaga	puskapor
levelek kézbesítésének módja	lovasposta
gyógyászati eljárás, amihez régen ón és ezüstötvetet vagy higanyt használtak	fogtömés
eljárás a szaruréteg dekorálására	körömlakk
közlekedési eszköz, mely mitikus állat alakját formázza	sárkányhajó